

ODGOVORI EUROPSKE KOMISIJE

NA TEMATSKO IZVJEŠĆE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

Potpora iz EFRR-a za konkurentnost MSP-ova: nedostaci u načinu na koji je potpora osmišljena umanjuju djelatvornost financiranja

Sadržaj

SAŽETAK (odlomci I.–VII.).....	3
UVOD (odlomci 1.-17.).....	3
OPSEG REVIZIJE I REVIZIJSKI PRISTUP (odlomci 18.–25.).....	4
OPAŽANJA (odlomci 26.–75.).....	4
ZAKLJUČCI I PREPORUKE (odlomci 76.–80.).....	5
1. preporuka – Potrebno je preispitati način na koji su osmišljeni pozivi na podnošenje prijedloga u okviru EFRR-a.....	5
2. preporuka – Potrebno je preispitati postupke odabira u okviru EFRR-a za dodjelu bespovratnih sredstava.....	5
3. preporuka – Potrebno je dati prednost upotrebi povratnih potpora za povećanje konkurentnosti MSP-ova.....	6

Ovaj dokument sadržava odgovore Europske komisije na opažanja iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda, u skladu s člankom 259. [Financijske uredbe](#), i objavit će se zajedno s tematskim izvješćem.

SAŽETAK (odlomci I.–VII.)

Odgovori Komisije:

I. Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) okosnica su gospodarstva EU-a i stoga je u politikama EU-a prisutna snažna dimenzija MSP-ova. Kohezijska politika ima ključnu ulogu u podupiranju konkurentnosti MSP-ova. Zato u programskom razdoblju 2014.–2020. Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) podupire konkurentnost MSP-ova specifičnim tematskim ciljevima kojima „povećava konkurentnost MSP-ova”. Ulaganjima iz EFRR-a MSP-ovima je omogućen: pristup sredstvima, korištenje ciljane poslovne potpore, npr. znanja i iskustva i savjetovanja, informiranja i mogućnosti umrežavanja, prekograničnih partnerstva; bolji pristup svjetskim tržištima i međunarodnim lancima vrijednosti; korištenje novih izvora rasta, npr. zelenog gospodarstva, održivog turizma, zdravstvene skrbi i socijalnih usluga, uključujući „srebrno gospodarstvo” te kulturne i kreativne industrije; ulaganje u ljudski kapital i organizacije koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje usmjereno na praksu; povezivanje s istraživačkim centrima i sveučilištima kako bi promovirali inovacije, stvarali i širili *start-up* poduzeća. Nadalje, MSP-ovi primaju potporu iz EFRR-a za važne čimbenike koji utječu na njihovu konkurentnost kao što su istraživanje i inovacije, digitalizacija i prelazak na niskouglično gospodarstvo u okviru tematskih ciljeva koji su izvan područja ove revizije. Kako bi se riješili problemi koji su nastali zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19, Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus (CRII) i REACT-EU u okviru kohezijske politike pružaju dodatnu potporu MSP-ovima. Do kraja 2020. potporu iz EFRR-a primilo je oko 1,2 milijuna MSP-ova. U okviru programskog razdoblja 2021.–2027. kohezijska politika nastavit će podupirati konkurentnost MSP-ova i njihov prelazak na održivije i digitalnije modele.

V. U skladu s člankom 125. stavkom 3. točkom (a) Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2014.–2020., upravljačko tijelo je u konačnici odgovorno za sastavljanje odgovarajućih postupaka odabira i kriterija koji se primjenjuju na odabir operacija. Potporu mogu dobiti samo operacije koje su ocijenjene pozitivno na temelju kriterija za odabir i koje su dosegle primjenjive pragove. Upravljačka tijela moraju odrediti te pragove („minimalni broj bodova”) tako da njima „osiguravaju doprinos operacija ostvarivanju specifičnih ciljeva i rezultata odgovarajućih prioriteta” (članak 125. stavak 3. točka (a) podtočka i. Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2014.–2020.). U okviru toga upravljačka tijela mogu birati između natjecateljskih i nenatjecateljskih poziva na podnošenje prijedloga uzimajući u obzir prednosti i nedostatke svake metode na pojedinačnoj osnovi.

VII. Prva alineja: Komisija prihvaća preporuku.

Druga alineja: Komisija prihvaća potpreporuku (b), ali ne prihvaća potpreporuku (a).

Treća alineja: Komisija prihvaća preporuku.

UVOD (odlomci 1.–17.)

Odgovori Komisije:

4. Cilj Akta o malom poduzetništvu (*Small Business Act*) bio je propisati temeljna načela za osmišljavanje i provedbu politika o MSP-ovima na razini EU-a i država članica.

Taj je akt i dalje na snazi te je nadopunjen nedavno donesenom Strategijom za MSP-ove. Oboje se koriste kao osnova za godišnju reviziju uspješnosti MSP-ova.

OPSEG REVIZIJE I REVIZIJSKI PRISTUP (odlomci 18.–25.)

Nema odgovora Komisije.

OPAŽANJA (odlomci 26.–75.)

Odgovori Komisije:

28. Programi su usmjereni na tematske ciljeve i prioritete ulaganja koji su definirani u propisima, uključujući treći tematski cilj. Sve je to povezano sa strategijom Unije za pametan, održiv i uključiv rast.

34. Zbog revizije programâ u okviru EFRR-a u 2020. povećao se broj MSP-ova koji primaju potporu zahvaljujući kombinaciji triju elemenata:

– prijenosu sredstava iz drugih područja u posebne mjere čiji je cilj pružanje potpore MSP-ovima (npr. iz nacionalnih operativnih programa za poduzeća i konkurentnost preraspodijeljeno je oko 1,5 milijardi EUR u korist nacionalnih sustava osiguranja ili za potporu MSP-ovima koji su pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19);

– smanjenju volumena sredstava za pojedinačnu intervenciju čime se povećao broj MSP-ova koji primaju potporu;

– proširenju intervencije na potporu za obrtni kapital koji nije povezan s ulaganjima čime se proširilo područje primjene intervencija.

ZAJEDNIČKI ODGOVOR NA ODLOMKE 66. I 67.

Pri odabiru operacija upravljačka tijela moraju ispuniti relevantne zakonske odredbe iz članka 125. Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2014.–2020. Potporu mogu dobiti samo operacije koje su ocijenjene pozitivno na temelju kriterija za odabir i koje su dosegle primjenjive pragove. Upravljačka tijela moraju odrediti te pragove („minimalni broj bodova”) tako da njima „osiguravaju doprinos operacija ostvarivanju specifičnih ciljeva i rezultata odgovarajućih prioriteta” (članak 125. stavak 3. točka (a) podtočka i. Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2014.–2020.). U okviru toga upravljačka tijela mogu birati između natjecateljskih i nenatjecateljskih poziva na podnošenje prijedloga uzimajući u obzir prednosti i nedostatke svake metode na pojedinačnoj osnovi.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE (odlomci 76.–80.)

Odgovori Komisije:

79. Četvrta alineja: Potporu mogu dobiti samo operacije koje su ocijenjene pozitivno na temelju kriterija za odabir i koje su dosegle primjenjive pragove. Upravljačka tijela moraju odrediti te pragove („minimalni broj bodova“) tako da njima „osiguravaju doprinos operacija ostvarivanju specifičnih ciljeva i rezultata odgovarajućih prioriteta“ (članak 125. stavak 2. točka (a) Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2014.–2020.).

1. preporuka – Potrebno je preispitati način na koji su osmišljeni pozivi na podnošenje prijedloga u okviru EFRR-a

Komisija prihvaća preporuku.

Komisija će upravljačkim tijelima iz država članica prosljediti rezultate i preporuke iz ovog izvješća. Komisija će se obratiti upravljačkim tijelima i istaknuti osnovne elemente izvješća revizije i preporuka te ih pozvati da uvrste te elemente na dnevni red prvog relevantnog odbora za praćenje predmetnih programa.

Nadalje, Komisija u skladu s odredbama članka 40. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) 2021/1060 može zatražiti kriterije za odabir operacija prije njihova podnošenja odboru za praćenje i to će učiniti za prvi poziv na podnošenje prijedloga u programskom razdoblju. Time se omogućuje rasprava i pružanje potpore, ako se to zatraži, za izradu kriterija za odabir poziva na podnošenje prijedloga za MSP-ove na pojedinačnoj osnovi.

2. preporuka – Potrebno je preispitati postupke odabira u okviru EFRR-a za dodjelu bespovratnih sredstava

Komisija ne prihvaća dio (a), ali prihvaća dio (b) ove preporuke.

Komisija se slaže da bi kriteriji za odabir trebali biti primjereno ambiciozni, ali se ne slaže s tim da su natjecateljski pozivi na podnošenje prijedloga uvijek odgovarajuća zadana opcija za potporu MSP-ovima. U skladu s pravnom osnovom, upravljačka tijela mogu slobodno odabrati postupak odabira za koji smatraju da je najprikladniji kako bi se maksimalno povećao doprinos financiranja sredstvima Unije u odnosu na pojedinačnu situaciju, program ili njihovu uobičajenu administrativnu praksu.

Upravljačka tijela mogu birati između natjecateljskih i nenatjecateljskih poziva na podnošenje prijedloga (vidjeti uvodnu izjavu 60. Uredbe (EU) 2021/1060) tako da uzmu u obzir prednosti i nedostatke svake metode na pojedinačnoj osnovi.

Komisija planira provesti prihvaćene dijelove 2. preporuke zajedno s 1. preporukom.

3. preporuka – Potrebno je dati prednost upotrebi povratnih potpora za povećanje konkurentnosti MSP-ova

Komisija prihvaća preporuku.

a) Rasprava o upotrebi finansijskih instrumenata vodi se s upravljačkim tijelima na razini specifičnih ciljeva u razdoblju pregovora o programima. Relevantne informacije dostavit će države članice u programima, u skladu s člankom 22. stavkom 3. točkom (d) podtočkom vii. Uredbe (EU) 2021/1060.

b) Komisija će pozvati države članice i pomoći im da pruže propisno obrazloženje za korištenje bespovratnih sredstava na temelju jasnih potreba (npr. uklanjanje tržišnih neuspjeha) i specifičnih ciljeva politika (npr. bolji standardi za kružno, zeleno i pravednije gospodarstvo). Pružit će se znatna potpora korištenju bespovratnih sredstava u kombinaciji s finansijskim instrumentima.